

Ekspresjonizm i katastrofizm Hymnów Jana Kasłowicza

Scenariusz lekcji, w trakcie której uczeń zapoznaje się z twórczością katastroficzną i ekspresjonistyczną Jana Kasłowicza. Utrwala wiadomości o hymnie. W dyskusji podsumowującej uczeń charakteryzuje elementy katastroficzne i ekspresjonistyczne w utworze Dies Irae.

- [Ekspresjonizm i katastrofizm Hymnów Jana Kasłowicza](#)

Ekspresjonizm i katastrofizm Hymnów Jana Kasprowicza

Ekspresjonizm i katastrofizm *Hymnów Jana Kasprowicza*

1. Cele lekcji

a) Wiadomości

Uczeń:

- zapozna się z pojęciami: *ekspresjonizm* i *katastrofizm*,
- utrwala wiadomości o hymnie jako gatunku literackim oraz sposobie jego realizacji w literaturze.

b) Umiejętności

Uczeń potrafi:

- wskazać elementy ekspresjonistyczne i katastroficzne w twórczości Jana Kasprowicza,
- dokonać interpretacji hymnu *Dies Irae* oraz skonfrontować jego treść z ideałami młodopolskimi.

2. Metoda i forma pracy

Dyskusja, praca analityczna z tekstami z podręcznika, nauczanie sytuacyjne.

3. Środki dydaktyczne

Egzemplarze *podręcznika Przeszłość to dziś Jacka Kopcińskiego*.

4. Przebieg lekcji

a) Faza przygotowawcza

1. Swobodna dyskusja na temat hymnu jako gatunku literackiego oraz sposobie jego realizacji w literaturze.

2. Przypomnienie nurtów młodopolskich – takich jak: ekspresjonizm i katastrofizm.

b) Faza realizacyjna

Praca z tekstem *Dies Irae*:

1. Co oznacza tytuł?
2. Jakie sceny są przedstawione w utworze *Dzień gniewu*?
3. Za pomocą czego ludzie są wzywani na Sąd Ostateczny?
4. Wymień zjawiska, które rozgrywają się przed Sądem Ostatecznym.
5. Jaka atmosfera panuje przed końcem zagłady?
6. Wymień apokaliptyczne postacie i sceny.
7. Jak został nazwany Stwórca?
8. Jaka jest wizja Sądu Ostatecznego?
9. O czym świadczy refren *Kyrie elejson*?
10. Jaki jest stosunek podmiotu lirycznego do scen rozgrywających się na jego oczach?
11. Czego dotyczy spór między podmiotem lirycznym a Bogiem?
12. Czy ten spór jest rozstrzygalny?
13. Z czym wam się kojarzy przybrana postawa podmiotu lirycznego? (postawa prometejska),
14. Jakie środki artystyczne zostały użyte w wierszu dla podkreślenia grozy katastrofy?
  - nagromadzenie obrazów o spotęgowanej sile wyrazu,
  - kontrasty,
  - zarysowanie przeciwieństw znaczeniowych: grzech – kara, upadek – zbawienie, piękno – brzydota
  - spotęgowanie emocjonalnego napięcia.

W *Dies Irae* pada pytanie, czy człowieka można karać za grzech, podczas gdy został on stworzony grzesznikiem.

c) Faza podsumowująca

Dyskusja podsumowująca: dobitne podkreślenie elementów ekspresjonistycznych i katastroficznych w *Hymnach* Jana Kasprowicza.

5. Bibliografia

J. Kopciński, *Przeszłość to dziś*, Stentor, Warszawa 2005.

6. Załączniki

Zadanie domowe

Przeczytaj z podręcznika *Hymn Świętego Franciszka z Asyżu* Jana Kasprowicza.

7. Czas trwania lekcji

45 minut

8. Uwagi do scenariusza

Jest to druga lekcja z cyklu trzech zajęć poświęconych analizie twórczości Jana Kasprowicza – przeznaczona dla klasy trzeciej liceum.

Plik o rozmiarze 99.36 KB w języku polskim

Plik o rozmiarze 19.50 KB w języku polskim